

Έφηβικά θέματα

Ή δύναμη της θέλησης

Ένα μουσικό σχολείο έστειλε γράμμα σ' έναν μουσικοσυνθέτη από την Κύπρο, τόν Στέλιο Πισή. Ήταν πρωτοβουλία τών μαθητῶν ενός τμήματος τής Β Γυμνασίου, πού έμαθαν τήν ιστορία του καί έντυπωσιάστηκαν.

Γεννήθηκε στή Λεμεσό τό 1976. Ξεκίνησε αὐτοδίδακτος νά παίξει πιάνο ἀπό πέντε ἐτῶν. Ἀπό πολύ μικρός ὅμως ἀρρώστησε. Μιά δύσκολη ἀσθένεια -μυϊκή δυστροφία- ἄρχισε νά τοῦ παραλύει σιγά σιγά ὄλο τό σῶμα. Δέν μπορούσε πλέον ὁ μικρός Στέλιος νά παίζει πιάνο. Στράφηκε τότε στά ἠλεκτρονικά μουσικά ὄργανα. Στά δέκα του χρόνια, πάνω σ' ἕνα ἀναπηρικό καροτσάκι, παρακολουθοῦσε μαθήματα μουσικῆς στό σπίτι του. Δέν ἄργησε νά ἀνακαλύψει τήν ικανότητά του στή στιχουργία καί στή σύνθεση. Τό 1994 παίρνει τό πρῶτο βραβεῖο σέ παγκύπριο διαγωνισμό σύνθεσης τραγουδιοῦ. Τό 1997 κυκλοφορεῖ ὁ πρῶτος ψηφιακός του δίσκος, «Ψηφίδες», μέ τραγούδια γιά τήν Κύπρο. Τό 1999 συνεργάζεται μέ τή Συμφωνική Ὀρχήστρα τοῦ Κρεμλίνου. «Δέν φανταζόμουνα ποτέ», δηλώνει ὁ ἴδιος, «ὅτι κάποτε θά ἄκουγα νά ἐρμηνεύει κομμάτια μου μιά συμφωνική ὀρχήστρα καί μάλιστα τόσο φημισμένη. Πραγματικά, ὅταν τά πρωτοάκουσα ἦταν σάν ὄνειρο γιά μένα».

Σήμερα τό μόνο πού μπορεῖ νά κινήσει εἶναι τό μικρό δαχτυλάκι τοῦ ἑνός χεριοῦ του. Κι ὅμως, μέ αὐτό γράφει μουσική καί μέ αἰσιοδοξία καί πίστη δοξάζει τόν Θεό. Στό γράμμα πού ἔλαβε ἀπό τούς μαθητές ἀπάντησε:

«Ἀγαπημένοι μου φίλοι,

Χάρηκα πάρα πολύ μέ τό ὄμορφο γράμμα σας... Ἐτοιμάζομαι γιά τή νέα συναυλία μου... Εὐχαριστῶ πού μέ θεωρεῖτε φίλο σας... Ἀγαπῶ πολύ τούς νέους ἀνθρώπους πού ἀγωνίζονται νά πετύχουν τούς στόχους τους... Μήν παραιτεῖστε μπροστά στίς δυσκολίες. Οἱ δυσκολίες, τά προβλήματα, ὁ πόνος μᾶς κάνουν πιά δυνατούς. Ὅλα μποροῦμε νά τά πετύχουμε μέ τήν πίστη στόν Θεό καί μέ τή θέληση, πού εἶναι ἡ δύναμη τῆς ψυχῆς».

Αὐτό τό μήνυμα στέλνει σήμερα καί σέ μᾶς σήμερα ὁ κύριος μουσικοσυνθέτης μέ τή θαυμαστή ἐπιμονή καί τήν ἰσχυρή θέληση.

Ἔσεῖς, παιδιά, ἔχετε δυνατή θέληση;

Ἡ θέληση εἶναι ἡ γέφυρα πού ἐνώνει τά ὄνειρά μας μέ τήν πραγματοποίησή τους. Ὅσο ἰσχυρότερη εἶναι ἡ θέλησή μας, τόσο πιά κοντά βρισκόμαστε στους στόχους μας, τόσο πιά ἐλπιδοφόρο διαγράφεται τό μέλλον μας.

Τό δῶρο τῆς θέλησης εἶναι μοναδικό στόν ἀνθρώπο, δοσμένο ἀπό τόν ἴδιο τόν Θεό. Προσφέρεται στόν καθένα ἀπό τήν ὥρα πού γεννιέται. Μέ τό πέρασμα τοῦ χρόνου ὅμως σέ ἄλλους δυναμώνει, ἐνῶ σέ ἄλλους ἀτονεῖ. Ἄλλοι πάλι τή χρησιμοποιοῦν γιά τό καλό, ἐνῶ ἄλλοι δυστυχῶς γιά τό κακό.

Στή δική σας ἡλικία ἰδιαίτερα κάποιες φορές ἐμφανίζεται σάν **πεῖσμα:** φωνές, τσιρίδες, γροθιές πάνω στό τραπέζι, βροντοῦν πόρτες, ἡ γειτονιά ξεσηκώνεται... Γιατί; Γιατί κάποιος πείσμως καί ἀπαιτεῖ νά γίνει αὐτό πού θέλει, ὅπως τό θέλει, δέν σηκώνει ἀντιρρήσεις!... Δέν εἶναι σέ θέση νά συζητήσει ἡρεμα τό θέμα, νά τό ἐξε-

τάσει από άλλη όπτική γωνία... Όρθώνεται αγέρωχο τό δικό του «θέλω». Άφοῦ τό θέλει, πρέπει νά γίνει!

Μιά τέτοια άπαίτηση, βέβαια, διαφέρει ριζικά από τή δυνατή θέληση. Τό πείσμα δέν ύπακούει στή λογική αλλά στον έγωισμό του ανθρώπου. Γι' αυτό τόν κάνει αντιπαθητικό στους άλλους, ένῶ ή υγιής καί άποφασιστική θέληση κερδίζει τόν θαυμασμό.

Έχετε άκούσει, παιδιά, παραδείγματα ανθρώπων πού τούς θαύμασε ό κόσμος γιά τή δυνατή τους θέληση;

Άπό τήν άρχαιότητα είναι γνωστός γιά τήν επίμονη θέλησή του ό ρήτορας **Δημοσθένης**. Άπό μικρός δοκίμασε τήν πίκρα τής ζωής, γιατί χάνοντας τόν πατέρα του οί κηδεμόνες του καταχράστηκαν τήν πατρική του περιουσία. Έτσι, άποφάσισε νά άσχοληθεϊ μέ τή ρητορική γιά νά μπορέσει ό ίδιος νά πολεμήσει γιά τό δίκιο του. Στήν εκκλησία του δήμου προσάθησε δύο φορές νά μιλήσει, αλλά δέν τά κατάφερε. Τά έχανε μπροστά στό άκροατήριο. Του κοβόταν ή άναπνοή καί κουνούσε νευρικά τόν ένα του ώμο. Έπιπλέον, δυσκολευόταν νά προφέρει δύο γράμματα, τό λ καί τό ρ, καί ή φωνή του ήταν σιγανή. Ένῶ όμως όλα αυτά ήταν σοβαρά μειονεκτήματα γιά έναν ρήτορα, τά νίκησε ή άτσαλένια του θέληση. Πήγαινε στό Φάληρο καί στεκόταν ώρες μπροστά στήν άγριεμένη θάλασσα έκφωνώντας λόγους. Συνήθιζε μάλιστα νά βάζει στό στόμα του χαλίκια! Μέ τόν τρόπο αυτό κατόρθωσε νά ξεπεράσει τίς δυσκολίες του. Σήμερα θεωρείται ένας από τούς λαμπρότερους ρήτορες τής άρχαιότητας!

Στά νεότερα χρόνια χαρακτηρίζεται ως «τό θαῦμα τής θέλησης»* ή **Έλεν Κέλερ** (1880-1968). Όταν ήταν άκόμη 19 μηνῶν, άρρώστησε καί έμεινε τυφλή καί κωφάλαλη. Πρίν προλάβει νά γνωρίσει τόν κόσμο, κόπηκε κάθε δυνατότητα έπαφής καί έπικοινωνίας. Ξαφνικά βρέθηκε στό σκοτάδι καί στή σιωπή, σαν ένα μοναχικό μικρό άγρίμι άνίκανο νά ένταχθεϊ στήν κοινωνία. Θά περίμενε κανείς νά

περάσει στο περιθώριο τής ζωής. Έντούτοις, ή δασκάλα τής **Άνν Σάλιβαν** μέ τίς γενναῖες καί επίμονες προσπάθειές τής (χρησιμοποιώντας τή νοηματική γλώσσα σχημάτιζε διάφορες λέξεις στήν παλάμη τής μικρῆς Έλεν) πέτυχε ὥστε τό τυφλό καί κωφάλαλο κορίτσι νά μιλήσει! Κι ὄχι μόνο αὐτό, ἀλλά στή συνέχεια ή Έλεν Κέλερ ἔμαθε ζένες γλώσσες -γερμανικά, γαλλικά, λατινικά καί ἑλληνικά πού ἰδιαίτερα τά ἀγαποῦσε-, ἀναδείχτηκε λέκτορας στό πανεπιστήμιο καί ἀξιόλογη συγγραφέας!

Τί θά πετύχει ἕνας ἄνθρωπος στή ζωή του, παιδιά, ἐξαρτᾶται ὄχι ἀπό τά πολλά του προσόντα, ἀλλά ἀπό τή δύναμη τής θέλησῆς του.

Διηγοῦνται γιά τόν μεγάλο νομοθέτη τής ἀρχαίας Σπάρτης, τόν **Λυκοῦργο**, ὅτι ἔκανε τό ἐξῆς: Κάλεσε σέ συνέλευση τούς Σπαρτιάτες καί ἔφερε μαζί του δύο σκυλιά. Τό ἕνα τό ἔτρεφε στό σπίτι του, ἐνῶ τό ἄλλο τό ἔπαιρνε στό κυνήγι. Κάποια στιγμή ἔφερε μπροστά τους ἕνα πιάτο μέ κόκκαλα καί ἕναν ζωντανό λαγό. Τό γυμνασμένο κυνηγόσκυλο ὄρμησε ἀμέσως νά πιάσει τόν λαγό, ἐνῶ τό ἄλλο σκυλί ἔμεινε νά γλείφει τά κόκκαλα...

Τό περιστατικό εἶναι διδακτικό. Τί θά κερδίσεις -ἕναν λαγό ἢ λίγα κόκκαλα;- ἐξαρτᾶται ἀπό τό πόσο γυμνάζεις τή θέλησή σου. Μιά ἐξασκημένη θέληση σέ ὠθεῖ σέ ὑψηλότερους στόχους. Ἀντίθετα, ή ἀγύμναστη θέληση δέν θά σοῦ ἐπιτρέψει νά φτάσεις ψηλά.

Πῶς γυμνάζεται ή θέληση γιά νά γίνει ἰσχυρή;

Μέ μικρές **καθημερινές ἀσκήσεις**. Παραδείγματα:

α) Ξεκίνα τή μέρα σου μέ ἕνα ἀποφασιστικό ζύπνημα: Μόλις χτυπήσει τό ζυπνητήρι, σήκω ἀμέσως ἀπό τό κρεβάτι!

β) Μέσα στήν τάξη σου, τήν ὥρα τοῦ μαθήματος, μήν ἀφήνεις τή σκέψη σου νά ρεμβάζει. Ὅταν προσπαθεῖς νά συγκεντρώσεις τήν προσοχή σου, ή θέλησή σου γίνεται ἰσχυρότερη.

γ) Γυρνᾶς στό σπίτι σου τό μεσημέρι καί βρίσκεις ἕνα φαγητό πού δέν σοῦ ἀρέσει... Νίκησε τήν ἰδιοτροπία σου, εἶναι μιᾶ εὐκαιρία

νά δυναμώσεις τή θέλησή σου!

δ) Ἄριστα γυμνάζεις τή θέλησή σου, κι ὅταν προσπαθεῖς νά τηρεῖς τίς νηστεῖες πού ὀρίζει ἡ Ἐκκλησία μας, γιατί μέ τή νηστεία ἐνισχύεται ἡ αὐτοκυριαρχία σου.

ε) Μήν παρατᾶς τήν προσπάθεια στήν πρώτη δυσκολία. Ἡ ἐπιμονή σου νά λύσεις τίς ἀσκήσεις, νά κάνεις μέ ἐπιμέλεια ὅλα τά μαθήματά σου ὄχι μόνο βελτιώνει τούς βαθμούς σου, ἀλλά δυναμώνει τή θέλησή σου.

Ἔχετε ἀκούσει γιά **τά δύο βατραχάκια** πού ἔπασαν σ' ἕνα δοχεῖο μέ γάλα; Κατάλαβαν ἀμέσως ὅτι κινδυνεύουν νά πνιγοῦν. Τό ἕνα, λοιπόν, ἀπελπισμένο γιά τή συμφορά πού τούς βρῆκε, δίχως νά κάνει καμιά προσπάθεια, βούλιαξε καί πνίγηκε. Τό ἄλλο ὅμως δέν ἔχασε τό θάρρος του. Ἄρχισε νά χτυπᾶ ἐπίμονα τά ποδαράκια του. Φαινόταν πραγματικά μάταιη ἡ προσπάθειά του, ἀλλά ἐπέμενε... Σιγά σιγά, καθώς χτυπιόταν μέ μεγάλη μανία, τό ἀφρόγαλο ἔπηξε καί ἔγινε βούτυρο. Στό τέλος, τό ἐπίμονο βατραχάκι μέ ἕνα ἀπότομο πήδημα βρέθηκε ἔξω ἀπό τό δοχεῖο! Χάρη στήν ἐπιμονή του ἀνέλπιστα σώθηκε!

Λοιπόν, σάν ποιό ἀπό τά δύο βατραχάκια θά ἤθελες νά εἶσαι; Ἄναμφίβολα ἀξίζει νά ἀποκτήσεις **ἐπίμονη καί ἀποφασιστική θέληση**.

Ἄν ρωτούσαμε ἕναν **ὀλυμπιονίκη** πῶς κατάφερε νά φτάσει στήν ποθητή νίκη, θά εἶχε πολλά νά μᾶς πεῖ γιά τίς ἐπίμονες προσπάθειές του, γιά τίς προπονήσεις καί τίς θυσίες πού ἔκανε... Ἄν ρωτούσαμε, ἐπίσης, πολλούς ἀπό σᾶς γιά τίς **ἐπιδόσεις** σας στόν σχολεῖο, στόν ἀθλητισμό, στή μουσική, θά μιλούσατε, ἐπίσης, γιά ἐπίμονη προσπάθεια.

Ἦ υπάρχουν, ὡστόσο, κάποιοι **ἐχθροί** πού ἀντιστρατεύονται στή θέλησή μας. Εἶναι ἀναγκαῖο νά τούς γνωρίζουμε.

α. Ἡ καλοπέραση: Ὄταν τὰ ἔχουμε ὅλα εὐκόλα καί ἄκοπα, τότε δέν γυμνάζεται ἡ θέλησή μας. Θυμηθεῖτε τό σκυλί τοῦ νομοθέτη Λυκούργου· ἔμεινε ἀγύμναστο γιατί ἔβρισκε εὐκόλα τήν τροφή του, δέν χρειάζόταν νά βγεῖ στό κυνήγι. Ὄταν, λοιπόν, οἱ γονεῖς μου

- ✚ μοῦ ἀγοράζουν ὅ,τι τούς ζητήσω,
- ✚ μοῦ δίνουν ὅσο χατζιλίκι θέλω,
- ✚ δέν ἀφήνουν νά μοῦ λείπει τίποτε, τότε μοῦ λείπει κάτι μεγάλο καί πολύτιμο: ἡ ἰσχυρή θέληση.

β. Ἡ ἀποθάρρυνση: Ὄταν χάνω τό θάρρος μου, παραλύει ἡ σπονδυλική στήλη τῆς θέλησης.

✚ Ἀπογοητεύτηκα πού δέν πῆρα καλό βαθμό στό διαγώνισμα. Τό ἀποτέλεσμα; Δέν ἔχω κουράγιο νά ἀσχοληθῶ ξανά μέ αὐτό τό μάθημα.

✚ Δέν πῆρα τό πυχίο στήν ξένη γλῶσσα. Μοῦ φαίνεται ἀδύνατο νά ξαναπροσπαθῶ.

✚ Δέν πέρασα στό Πανεπιστήμιο. Νιώθω πώς κόπηκαν τὰ φτερά μου καί ἀδυνατῶ νά σκεφτῶ τί ἄλλο θά μπορούσα νά κάνω.

Ὄταν ἀφήνω τήν ἀποθάρρυνση νά κυριαρχήσει, ἀπενεργοποιεῖται ἡ θέληση.

γ. Ἡ τεμπελιά: Τή χαρακτήρισαν ὡς τόν «νεκροθάφτη τῆς θέλησης». Ὄταν ἡ παραμικρή δουλειά μοῦ φαίνεται «βουνό» καί μαθαίνω ἀπό μικρός νά τεμπελιάζω,

- ✚ νά κάθομαι ἀπό τή μιά πολυθρόνα στήν ἄλλη,
- ✚ νά χάνω ἄσκοπα τόν χρόνο μου σέ ἀτέλειωτες κουβέντες,
- ✚ νά κλείνω σέ ὅλους τούς χρόνους τό ρῆμα «βαριέμαι»!... (βαρέθηκα!... ἔχω βαρεθεῖ!...),

τότε... πῶς νά ἀποκτήσω ἰσχυρή θέληση; Ἄτονουν καί τὰ μέλη τοῦ σώματός μου καί οἱ ψυχικές μου δυνάμεις, θάβονται τὰ ταλέντα μου. Λέγοντας «πέσε, πίτα, νά σέ φάω...», προκοπή δέν γίνεται.

δ. Ἡ ἀνεξέλεγκτη χρήση τοῦ κινητοῦ καί τοῦ διαδικτύου: Ὅταν μένεις ἀτέλειωτες ὥρες μπροστά στήν ὀθόνη εἴτε τοῦ κινητοῦ σου εἴτε τοῦ ὑπολογιστή σου, ὅταν «δικτυώνεσαι» στά δίχτυα τῶν μέσων κοινωνικῆς δικτύωσης καί δέν μπορεῖς νά «ξεκολλήσεις», τότε ἀσφαλῶς ἀπομονώνεσαι καί ἀφήνεις τή θέλησή σου ἀνενέργητη. Δέν ἔχεις μετά οὔτε κουράγιο οὔτε διάθεση νά διαβάσεις τά μαθήματά σου... Εἰδικοί ἐπιστήμονες σέ ἐπίσημα συνέδρια ἔχουν ἀποφανθεῖ γι' αὐτό τό θέμα, ἀλλά κι ἐσύ ὁ ἴδιος, ἂν μιλήσεις εἰλικρινά, θά καταθέσεις πόσο κακό σοῦ κάνει ἡ πολύωρη ἐνασχόληση μέ τό ἀγαπημένο σου κινητό, tablet, laptop κλπ.

ε. Κάθε κατάχρηση, κάθε ἐξάρτηση, ἀλλά καί καθετί πού καταστρέφει τήν ἀγνότητα ὑπονομεύουν πολύ σοβαρά τή θέληση καί τήν ἴδια τήν ἀξιοπρέπεια. *(Ἄν τό κρίνει σκόπιμο ὁ καθηγητής, μπορεῖ νά σχολιάσει ἐκτενέστερα μέ παραδείγματα).*

Πῶς θά μπορούσαμε νά νικήσουμε, παιδιά, αὐτούς τούς ἐχθρούς πού μᾶς ἀπειλοῦν;

Μᾶς ἀποκαλύπτει τό μυστικό ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Γράφει στήν πρὸς Φιλιππησίους Ἐπιστολή του: **«πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ»** (4,13). Ὅλα μπορῶ νά τά κάνω μέ τή δύναμη τοῦ Χριστοῦ. Ὁ παντοδύναμος Χριστός μεταγίγξει σέ μένα τή δύναμή του! Κάθε φορά πού προσεύχομαι καί διαβάζω τά λόγια του στήν Ἁγία Γραφή, ὅταν ἐξομολογοῦμαι καί κοινωνῶ τό Σῶμα καί τό Αἷμα του, ἀντλῶ ἀπό τή δική του δύναμη, μοῦ προσφέρει τή θεία του χάρη. Αὐτή ἡ συνεργασία ἀνάμεσα στή δική μου καθημερινή προσπάθεια καί στή θεία χάρη ἔχει θαυμαστά ἀποτελέσματα: **Μαζί μέ τόν Χριστό, ὅταν θέλω μπορῶ!** *(Τό ἐπαναλαμβάνουμε μαζί μέ τά παιδιά ὀλοένα καί δυνατώτερα).*

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Παρουσίαση τοῦ θέματος μέ προβολή.
2. Τραγούδι σέ προβολή.
3. Ἐνθύμιο μέ ἀγιογραφικό χωρίο (Φι 4,13).
4. Κατασκευή.